

Nuorttanaaste

Kristalaš mano bladde.

»Gæã mon boadã farga.«

Leket maidai digis garvvasak.«

No. 6.

Juni manost 1900.

2^{be} jakkodak.

Mon læm luondost

»varotæbme, vaivan, vaivaš ja õuov-
gatabme ja alas;«

mutto Jesus Kristus læ:

Mu bæste 1 Pet. 3, 18.

Mu oaffar Ebr. 9, 14.

Mu rafhe Ef. 2, 14.

Mu bæssašlabbes. 1 Kor. 5, 7.

Mu bajasõuožželebme Joh. 11, 7.

Mu ællem 1 Joh. 5, 11, 12.

Mu õuovgga Joh. 9, 5.

Mu duottavuotta Joh. 14 6.

Mu visesvuotta 1 Kor. 1, 30.

Mu vanhurskesvuotta. Filliip. 3, 9.

Mu bassendakkujubme. 1 Kor. 1, 30.

Mu borramuš. Joh. 6, 35.

Mu jukkamuš Joh. 7, 35.

Mu doaiuvo 1 Tim. 1 1.

Mu lonastus. 1 Kor. 1, 30.

Mu buok. Kol. 3, 11.

Dat stuora nubbastus.

Lassi oudeb nummari.

Vaimo nubbastus læ likka darbašlaš go suddoi anddagassi addujubme, ja suddoi anddagassi addujubme likka darbašuvvu go vaimo nubbastus. Alma andagassi addujumetaga i læk mist doaiuvo ige vuogadvuotta almai, ja alma bassevuodataga æp læp mi daggar dilest, atte mi sattetp alme audugasvuoda navdaset, jos mi vel bæ-

sašeimekge dokko.

Dak guokta gappalaga æba læt sirrijuvvum. Son, gutte læ oðdasist riegadam læ maidai vanhurskesendakkujuvvum, ja son, gutte læ vanhurskesendakkujuvvum, læ oðdasist riegadam. Go Hærramek Jesus olmui anddagassi adda suddoid, skenkke son maidai rafhe ja manna-rievte.

Lokke! Dat, gutte biettala oðdasist riegadæme darbašlašvuoda, i dovda olmui vaimo billašume. Si, gudek arvvalek, atte suddoi anddagassi addujubme læ nokka audugasvutti, æi dieðe, atte anddagassi addujubme alma vaimo nubbastusaga læ okta avketes addaldak.

Ibmeli gitto, Jesus Kristus evangeliim siste fallujuvvu migijidi buok, maid mi darbašep ællemi ja audogasvutti.

Don ješ, lokke, dieðak, atte stuoremus oasse olmuin maielmest læk covkenak ja abmasak dasa, mi sielo bestujubmai gulla ja uccan si dast adnek fuola. Jos don sin dagoid ja sagaid fastašak, de si vastedek: »Dat i læt suddo obbanessige.« Muitot sigijidi sin sielo stuora darbaša, dam ællem oadnevuoða ja dam lakkanæije agalašvuoda, dam vissismættom boatte aige ja dam vissis duomo, — de si davjmusad lavijek cælkket: »A, dat i læk varalaš!«

Jos don gæççalak sigijidi muittalet dam famolaš ja rakis bæste, Jesus birra ja atte alma oskotaga su ala i bestujubme læk vejulaš. — Buok dat hui uccan sin vaimo likkaskatta, illa si viššek du saga gulddalet. Æi si oaidne, atte æerro-sæidne sin ja alme gaskas læ nu stuorest, go sigiji-

di muittaluvvu.

Jos don sarnok sigjiidi jorggalusa ja buttes cellem birra, nuftgo Ibmel sadne gaibeda, de si celkkek, atte dak læk garra sanek, gi dam matta gierddat?

Duhati mielde mattek lokkujuvvut daggar olbmuk dam aigege min gaskast. Si ožžok gal gullat daid ænemus vaimoi čuoce sarnid ja dovddat dam duodalæmus moradus-čuoervas oamedovdostæsek ja alma-ge — jos mi lifčemek čuožžomen sin jabmen-sænga lutte, de gavdnasæimek mi sin daidemættomuodast evaugelium ovttagerdasaš oapo harrai, ja danditi i læk sist mikkege juolgge-covcid jabmin siste.

Mi læ aššen dasa, maid læm nama-tam, dam dillai? Dat boatta dast, atte olbmust luondo dilist i obbanassege læt hallo ige maisto vuoiŋalaš dingaidi. Duššas čuo-va sudnji vanhurskesvuoda bæivaš, — su sielo čalbme læ covken, ige oaidne maide-ge. Duššas čuo-geja su birra Kristusa lædes bovdeje-geje jedna, — su sielo bælljik æi gula. Duššas ouddandollujuvvu Ibmela moarre buok ibmelmættomuoda bagjel, son i likkast danditi. Suina læ nuftgo ovtain, gutte nokkat læ bigjam gukken favlest mæra alde ravast vadnasest, — i son dieđe maidege dam boatte garra dalkest.

Duššas fallujuvvu sudnji ællem laibe ja čacce; son i dovdda i nælge ige goiko. Duššas hoapotuvvu son bataret dam stuora sielo-dalkastægje lusa, æon i dovda atte læ buoce. Duššas bijak don golle su gitti ja goččok su oastet visesvuoda, su sielo jurddagak girdek duoko ja deika. Son læ dam mielateme lagan, gutte adna boccekransa gollekrvnon ja riba diamantan. Son cœlkka: »Mon læm riggis ja must i vaillo mikkege.«

Maid darbaša daggar olmuš? Son darbaša ođđasist rie-geadæme. Son fertte šad dat ođđa sivdnadus, dat hoares olmuš galga eritnullujuvvut, ja dat ođđa olmuš galga bagjeli-garvutuvvut. Nuftgo mi æp æle dam lundolaš ælema ouddalgo mi rie-

gadet dam maielmai, nuft maidai æp satte mi ællet vuoiŋalaš cellem, ouddalgo mi ođđasist rie-geadet.

Čielgas læ dat ašše, rakis lokke, atte suoremus oasse olbmuin dam namatuvvum dilist læk aibas gælbote-gek vuostaivalddet alme audogasyvtođe. Jurdaš jes dai duoda-las ašši birra.

Gæča dai stuora olmuš-joavkoi ala gavppugin, viskoværain, duoddarin ja vuonain! Jurdaš ječad ja sin ala darkelet! Mi buokak ferttip gærde jabmed; mutto — min siello læ jamemættom. Buokak ferttip almostuvvat Kristusa duomostuolo ouddi; min buokai ouddabælde læ agalašvuotta, alme daihe helvet. Mutto ænas oest mist i gavdno hallo ige rabbam alme gului.

Ollok læk gal min aige, guđek dam čabba kristalaš nama guđek, mutto masa læ sist ænemusad hallo? Lægo Ibmel sadnai ja kristalaš ællemi? vai lægo dat maielmai ja buok dasa, masa oazžæ liko. Gača manlakkai si uddamærka diti adnek bassebæive; muttomak jugišvuodast ja borrišvuodast elek, go bassebæive boatta, de si jurdašek: »De dal læ must fria bæive, dal oazom mon ællet haloidam mielde, ja de dasto suppijek si buok batid adestek erit, borrek ja jukke-ge, koartaspelin-bevdi birra čokkajik ja fastes ja joavddelas sagai sardnuk. Go mi buok dam ala gæčadep ja gæčæp: »Maid galggek daggarak almet?« De ferttip mi vastedet: »Æi maidege.« Dastgo alme læ basse baikke, Ibmela ja Kristusa, engelid ja buok audogassandakujuvvum sieloi orrom-sagje, gosa suddo i mange hame vuolde sisabæsa, ja gost buok mi celkkujuvvu, jurdašuvvu ja dakkujuvvu, fertte Ibmeli dokkalaš læt. Nabbo dalle gavdnap mi, atte ænas oasse olmui likka heivvimættomak læk almai go lodde mærabodnai ja guolle goikecœdnami.

Maid darbašek daggar olbmuk, jos si albmai galggek bæsat? Si darbašek ođđasist rie-geadæme. I dast læk nokka, atte olmuš sivosmuvva, atte son olgoides dabides

buoreda, vaiko datge gal læ buorre ja sava-
mest. Dat nubbastus fertte ollit čiegnalæb-
bu. Ođđa hægga fertte sivdneduvvut vaib-
moi. Juokkehaš bælestes fertte ođđa sivd-
nadussan šaddat. Ođđa vaimo ja ođđa da-
to fertte ješguttege vuostaivalddet.

Vel odnege čuorvvo Jesus daidi nuft-
goččuduvvum kristalaš særvvegoddidi æd-
nam alde: »Di berijekek ođđasist riega-
det. Allus oktage jurdaš, atte dat vaimo
nubbaštus matta dappatuvvat jabmin ma-
nñil, jos vel dabe i ožžujuvvuge. Daggar
arvvalusak lekusek mist gukken erit.. Jos
dabe dam ællem-aigest du vaibmo i ođđa-
sist riegađ, de dalle dat i dappatuvva guo-
sege. »Dal læ bestujume bæivve.«

Dam bargo ja vaivid, gadnalid ja so-
đid maielmestferttik don garvvanet daihe
ječad gærggadet dam almalaš sidi, jos don
dokko sidak boattet. »Mutto dat gutte
garvvanatta min læ Ibmel, gutte maidai læ
addam migjidi vuoinas nanostusan.« 2 Kor.
5, 5.

Dat min arbmo-aigge læ okta mavso-
laš aigge; dastgo dat læ vanhurskesendak-
kujume ođđasist riegađæme ja bassendaku-
jume aigge. Nuft vissa go basse čallag
sanek læk duottavuotta, galgga dat, gutte
dam golbma dilitaga jabma, olgomuš bæi-
ve bajasčuožželet agalaš dubmoi.

Don audogasvuoda matak vuoitteet al-
ma daggar dingaitaga, maid maieline vai-
nota, alma riggodagataga, alma, stuora oa-
potaga, alla goarggotaga, maidai dærvas-
vuoda, sida ja obmudagataga; mutto ođđa-
sist riegađæmetaga don ik matte oaidnet
Ibmel rika.

Mon mainom Ibmela go oainam lok-
kadmættom joavko čuožžomen truvno ja
labba oudast. Mon avvodam dam jurddag
siste, atte gærde galggek ollok alnai čoa-
ganek. Mutto mon dieđam maidai ja læm
vissis dam ala, atte dam stuora joavko sis-
te i gavdnu oktage siello, gutte i læk ođđa-
sist riegađam. Rakis lokke! Læggo don
ođđasist riegađam?

Garrem-jukkamuš.

Muttom darogiel blađest, man nama
læ »Kristelig tidende« čuožžo čuovvovaš
bitta sigjidi, gæk oei maša garra jukkamu-
šaid navdašæmest.

Gi læ dat stuoremus suddolaš? Son
gutte vuovdda garrem-jukkamuša daihe gut
te jukka dam? Adde Ibmela dubmit;
mutto dat čuovvo ješaldest, atte muttom
fertte jukkat, ouddal go ærak alggek vuovd
det. Mu vielljam, jugakgo don? Mon im
jæra, ožokgo don jugaštageid nuvta, imge
dange jugakgo don sidastak, bivddoværain
dahe gavppugin. Dušše dam mon jæram,
jugakgo don? Jos don jugak, de don væ-
ketak bajasdoalat buollevine-brænderiai, vu-
labryggeriaid, vine ja vuolovuovddem-bai-
kid, samlagaid, vaivašviesoid ja ranga-
stus vistid. Dastgo buok dat gullek okti.
Moft mattak don guoddet dam lossis no-
đe, atte ašalažžan læt ædnam stuoremus
garrodussi? Dastgo nuft gukka go don ju-
gak læk don okta sist guđek bajasdollek rak-
kađæme ja vuovddema garrem-jukkamušain.
Maina galgak don bæsadallat Ibmela duob-
mo-truvno oudast don stuora bæive. Ai-
gokgo dalle muittalet Ibmeli, atte dust læi
riekta dakkat, maid don datok, ige dat
skille æraidi? Mutto moft aigok don ječak
bæstet dam duottavuodast, atte damditi go
don jukke, rakadegje ja vuovdde æra olb-
muk garra-jukkamuša, muttomak fast gie-
listegje ja vuovdde sieloidæsek tinestusa di-
ti, muttom ærak fast sorbmejegje, suola-
degje ja ollo æra bagjelduolmami dakke
damditi go don ik dattom biettalet vinejuk-
kama, damditi go don riektan anak jukkat
ikge fuola ane dam hæjob vieljast.

Ibmel lekus dudnji arbmogas ja dolv-
vus du vanhurskesvuoda gæino ala; dastgo
don su oudast læk ašsalaš dam verremus
suddoi, man vuolde maielme odne gilla vai-
ko læ farga 2000 jage Jesus Kristus, Ib-

mel barne jabmen manñil.

Charles M. Sheldon.

Su rokkus gullujuvvui.

Pensylvanianiast, Amerikast læ giesgad okta mærkalaš ašše læmas laga oudast. Okta daina ænemusad arvost adnujuvvum papain dam gavppugest, E. Dixon gæccali hettet bajasrakadæme ovta stuora vuolafabrikast. Mutto go son dam i orrom nagadæme hettet, rokkadalai son sardnestuolost Ibmeli, atte saddeši alme garrodudaggar fidno ala, go vuollag-rakadæbme læ.

Muttom bæive manñelæb, go garra dalke bagjel gavppuga manai, caski bajanjuola (altagas vuolafabrikki, ja obba dat rakkanus buli vuolas. Dam rakkanusa cæigad suttai hirmadet papa ala ja sidai su makset 50,000 dollar, damditi go son rokkadusaides bokte vahag læi buttam.

Mutto pappa Dixon celki, atte son i matte læt aššaiš dasa, maid Ibmel ješ læ dakkam, ja son aigo dal bivdde muttomid daina stuoremus theologain vittanuššat dam aššai.

Gonagas Oscar II Mærra-olbmai girkost Londonest.

Min gonagas, gutte muttom aige læ orodam lakka Londona, Engelandast, finai muttom sodnabæive maidai mærraolbmai girkost ja gulddali oudalgaskabæiv' ibmel balvvalusa. Blaðek dam birra muittalet uavt:

Girkko læi, go gonagas bæ'lloge aige boði, dieva mærraolbmain, maidai loddam-ladnja ja fæsgir læiga dieva manñemus cökkamsaje ragjai. Gonagassi ja su mieldečuovvodi læi sagje ravas dollujuvvum koarast.

Pappa, G. Barman doalai Ibmel balvvalusa, go son læi gærggam, sardnogodi

son gonnagassi navt:

»Du majestæta, Dat læ okta illo bæive migjidi mærraolbmaidi. Mist læ avvo, go mi oažžop cöagganet Herra vissoi ov-tast min gonagasain dabe amas cödnæmest. Dat læ okta illo bæivve mærraolbmaidi ja sigjidi, guðek asekk dabe. Min ælatus-göidno doalla min deike erit cödnæmestamek; mutto almage likkada cægnalas rakisvuotta sida-ædnami min vaimost. Dat rakisvuotta ain æmbo bocceda ja oðda famo oažžö, go ni odne cöožžop min ædnam ace, su majestæt gonnagasa oudast. Nuftgo dalle go stuorma bagjel abe manna ja dalvvo daid soarppen caskujuvvum cæcid bajas gului, nuft coagganek min vaimok rakisvuodast ja vuallegesvuodast gonagasamek birra, ja daina devddujuvvum vaimoin bakke rokkus bajas gului — rokkus almivægai ja albmugi Ibmeli, atte son varjalifci ja buristsivdnedifci min gonagasa dronnega ja obba dam gonagasaš dalo. Amen.«

Sæmmast lavllejegje 600 olbma dam oappes gonagaslavlaga stuora famoin ja njuo rasvuodain. »Mon im læk guossege gullam daggar famolaš vaibmo-doppejægje lavlag.« celki Barman. Gadnjalak golge gonagasa nierai mielde vuolast.

Go lavla læi loappam, vazzeli gonges koarrauksi ja sarnoi daid sanid:

»Ustebidam! Obba vaimostam cækkam mon digjidi buokaidi mu vaimolæmus gitosam dai dærvuodai oudast, maid mon dam boddost læm vuostaivalddam. Dat muitota mudnji muttom æra boddo, maid im guossege vajaldatte, dam boddo namalassi — go mon 28 jage dast oudal dam girkko vuodö-gædge vuolasbigjim. Mon dalle oudandolim dam doaivo, atte buok, mi dam girkost šaddaš sardnujuvvut ja dakkujuvvut galgaši Ibmeli šaddat gudnen ja buristsivdnadussan olloidi min ædnam olbmuidi. Mon odne oainam bevisa dam ala, atte mu doaivvo læ ollašuvvam. Mutto mu doaivvok ollet ain gukkelidi — boatte aige sisa — savvamin, atte

đaro ja ruota mærraolbmuk, guđek Londoni bottek, ain alelassi boadašegje ollo burid niktet dam bargo bokte, man gaskabaikke dat girkko læ. Ibmel ačče almet addus su buristsivdnadusas vuoiđadet dam bargo bagjel, mi dast bargujuvvu! Varre vainok boadašegje nanna oskoi ja ælle doivoi! Ibmel buristsivdnedekus din buokaid!«

Okta šivti usteb.

Muttom hui boaris bibal-giettačallagest, mi vurkkejuvvu nationalbibliothekast Parisast, ja mi muttom jage dast ouddal jorggaluvvui franska gilli, muittaluvvu čuovvovaš dappatus Jesusa ællemest:

»Ja dat dappatuvai, atte Hærra vulgi olgus gavppuget, ja son manai bajas varedi su mattajegjidesguim.

Ja si botte muttom vare ala, gost balges læi sægost.

Dobbe gævdne si ovta olbma su bargošivitines. Mutto šivit læi gaččam ædnami; dastgo dam noadde lei ila lossad, ja olmai sabmi dam, nuft atte dat vardi.

Ja Jesus loaidasti olbma lusa ja celki: »Olnuš, manditi samat don du šivitak? Ikgo don oaine, atte dast æi læk dammade famok, atte dam noade nagada guodđet, ja ikgo don dieđe, atte šivit bakčas dovda?«

Mutto olmai celki:

»Mi dast dudnji guosga? Must læ loppe sabmet dam; dastgo mon læm šivita æigad ja læm oastam dam ruttahivvodaga oudast. Jæra sist, guđek læk du mielde; dastgo si dovddek mu ja dittek dam.

Ja muttomak su mattajegjin celkke:

»Nuft dat læ, Hærra, go son cælka.

Mi oinimek su oastemen dam šivita.«

Mutto Hærra celki:

»Epetgo dige oaine, atte šivit vardda, ja epetgo di gula, moft dat šokka ja luoibma?«

Mutto si vastedegje ja celkke:

»Æp mi gula, Hærra, dam šokkemen ja luoibmamen.«

De šaddai Jesus morraši ja čurvvi:

»Vuoi digjidi, go di epet gula, moft šivit čuorvvo ja vaida sivdnedægjases almet, ja rokkadalla arkalmastemvuoda, mut to golmagærdasažat vuoi sigjidi, gæi diti dat čuorvvo ja vaida bakčasest!

Ja Hærra vazzeli šivit lusa ja guosgaldatti dam. Mutto šivit čuožželi bajas ja dam sarjek legje buoreduvvum.

Dasto celki Hærra olmai:

»Mana dal matkad, ællege same šivita šat, vai don mattašik vaimolađisvuoda oažžot.«

Soatte Kinast.

Daina beivin læ Kinast algam stuora varragolgatus.

Dam birra muittalet avisak navt: Muttom kinesalažak asategje ovta særve, mi goččujuvvu boxarin, go dat sadne jorggaluvvu min gilli šadda dat »dat oktičarvvijuvum čorbma.«

Dam særve fidno læ erit-oažžot buok europealažai Kinast. Kinesalažak læk hui suttas europealažai ala, si namatuvvujek davja kinesalažain væsta-ædnam bærgalakkan. Dat kristalaš miššon, mi gukka læ Kinast bargann, læ væhaš juolge-coace ožžom duogo dago, miššonstationak læk rakaduvvum, ja ollo æra obmudagak, mak gullek europealažaidi gavdnujek dobbe. Boxari vuostas barggo læ boaldet daid obmudagaid ja sorbmet europealažai. Kinesalaš eisevalddek gal dam oidne, mutto æi hetetusai ouddibigjam væhašge, ja muttomak oskok, atte radđetus čikkuset mieđita boksari mænnodusa.

Algot i læm boksari joavkko stuorest mutto jottelet dat lassani. Gieskad muittali telegrafta, atte 10,000 soaltata legje guodđam flavdaidæsek, ja boksari særvvai mannam, si legje čoagganam Peking birra.

Okta amerikanalaš konsul telegrafere Tientsinast, atte dat vilda joavkko ollaset radde dam gavpug bagjel.

Dak europealaš stuora famok ei šat mattam javotaga orrot, si læk dal algam. Ja gi dietta goas loappa. Dak stuora famok, gæk soatte skipaid læk saddem Kinai læk Engelandda, Tyskalandda, Ruoššææna, Frankarika ja Japan, vissa læ maid ameri kanalaš dobbe.

Gal satta læt nuft, atte Kina læ buoremus beivides oellam; mutto dasto boatta dat stuora gačaldak: Go Kina dam have bagjelvuittuvvu stuora famoin, maid aigok si dasto dakkat. Duttego si dasa, atte Kina dabides loppeda buoredet ja europealaš vieroi oappat, vai jukego si dam stuora rika gaskanæsek ja soppego si dam juogost?

* * *

Boari birra i gullu favdnadet, si læk dal sagga vuoinetuvvam, sin ruttakammar læ maidai guorranam. Mañemus telegramma muittala, atte okta hirbmuš slaga læ gieskad læmaš Prætorjast. 8000 boara general Botha komando vuolde čajetegje stuora vuostehago. Slaga bisti vuostarga rajest gaskavakko ragjai. Boarak battaregje dasto.

Norga amtai vælgge „Hypothekbanki.“

Lofotpoasta muittala, atte Hypotekbanka olguslaanijuvvum ruđak læk juokkasam min ædnam amtaidi navt:

Akerhus anti	Kr.	14,752,800
Smaalenene anti	„	14,055,300
Hedemarkens anti	„	12,789,400
Kristians anti	„	5,923,000
Buskerud anti	„	8,042,700
Jarlsberg ja Larvik anti	„	10,654,500
Bratsberg anti	„	6,767,000
Nedenes anti	„	2,740,400
Lister ja Mandal anti	„	1,655,600
Stavanger anti	„	7,869,635
Søndre Bergenshus anti	„	3,440,909
Nordre Bergenshus anti	„	1,660,633

Romsdals anti	„	523,805
Søndre Trondhjems anti	Kr.	3,100,000
Nordre Trondhjems anti	„	2,760,000
Nordlands anti	„	2,412,600
Tromsø anti	„	1,603,500
Finmarkens anti	„	350,400

Oktibuok Kr. 101,103,170

Gayppugidi læ laanijuvvum oktibuok 25 milliona.

Gi dušše dikta Hærra raddet.

Lassi oudeb nummari.

»Bija dam instrumenta bælosbællai,« celki Neumark. »Vurke dam duokko bikta-si duokkai, amas oktage dam oaidnet. Jos dat mange lakkai vahagattuvvu, de dat alma læ mu vahag, ige du, hr. Nathan. Maid addak dal mudnji dam oudast, moade vakko gøčest boadam mon fast dam ruoktot lonistet?«

Nathan valdi instrumenta ja gæšadi dam visodet. Mañasassi celki son: »Maid mon aigom addet? Dast i læt æmbo go moadde enkal oudast muorra ja dasto moadde suodna-strænga. Mon læm oaidnam fiolainid hervvijuvvum silbbaboaloi ja pæralbatiguim; mutto dast i læk mikkege, i mikkege æra go væhaš muora. . . .«

»Mu hæra,« vastedi Neumark, »jos don galggašik mudnji makset buok dam vaive ja morraš oudast, maid mon dam Gamba diti læm adnam, dalle ferttisik don mudnji addet stuora riggodagaid. Vitta gukkis jage læm mon bigjam skillek skillek ala aldam erit. Mon læm gillam nælge ja hæde, ouddal go mon čoakkai ožžom dam 50 gylden, maid dat fiol mavsi. Mutto laane mudnji dušše 20 gylden dam ala, don vuoitak dalle 30, jos mon dam im nagad ruoktot-lodnot.«

»20 gylden«, čurvi dat boaris judalaš. »Ja maid galgam mon daina dakkat, jes dam ik lono fast?«

»Mu Hærra,« celki Neuman morašlažat Don ik dieđe, mofft mon rakistam dam instrumenta. Dat læ mu aino usteb dabe ædmam alde. Dat læ davja jeđdim ja arvsmattam mu sielo lossis boddoi siste. Mutto dudnji vissa gal ovta maksa, vaiko mon vel bijašim jabmemættom sillomge panttan.«

»Najuo, manne i,« vastedi dat hanes panttalaanijægje. »Maid dagašim mon du sieloin? — Dat i læk ollo værda, dam mon jakam.«

»Mutto almage læ dat sagga mavsolaš,« gærdoi Neumark; dastgo dat læ ostujuvvum aleb hade oudast, go oktage olmuš matta addet. Vare dat damditi goassege i vuvdujuvvušihæjos ædnamlas vuoto oudast, mutto mon oskom ja dieđam vissaset, atte son, gutte divraset dam vutti, læ famolaš mu væketet buok hædi siste. Ja jos dat su datto læ, atte mon instrumentam farga galgam lonistet, de dat maidai dappatuvva. Dastgo mon algam dal smavaset ibmerdet Ibmel gæinoid. Nuft gukkas fertti muina mannat, atte mon ferttim oafaruššat dam maņemus ja rakkasæmus dinga, maid suittam, nuft atte mon ollaset addujuvvum su haldoi. Æska dasto boatta Ibmel su vekines.«

»Hr. Neumark,« vastedi judalaš, man gukka aigok don mu dajotet dai guoros sagai ja doavoignim? Don muittalegjek juo mannam vakko, atte okta riggis olmai aigoi væketet du. Mutto mon im oaine æra go dam gamba, maid don guodak gieđa vuolde.«

»Mon im ožžom gal dam væke, maid mon dalle occim,« celki Neumark, »go mon bottim dam mærrereduvvum aiggai, læi muttom æra ožžom mu saje, im mon satte dasa læt aššalaš, maid ærak dakket buostot.«

»Valde dal du stuora fiolinak ja manna matkad, mon balam dast,« celki Nathan.

»Mutto hr. Nathan,« celki Neumark, »dieđakgo don, atte mon læm amas dam

gavppugest, mon læm šaddam dal vuorradussi, damditi ferttim mon dal vuovddet dam instrumenta, i oktage ærago don mu dovda Jos 20 gylden læ ila ollo, de adde mudnji uccemusad 15 ?«

»Maid — 20 gylden,« čurvi dat hanis judalaš. Gi læ falam dudnji 20 gylden? Ikgo don dal cælkkam 15 — Ja mon cælkkam dudnji, atte im goassege adde 15 gylden moadde moarrabitta oudast.

»Don læk okta garra ja vaimoladisættom olmai,« celki Neumark bakčasin. »Don illodak ærai likkotesvuodast ja hæđest. Mutto mu Ibmel ja væketægje læ maidai duobmar. Vare son du oamedovdo bæstaši oudalگو maņid šadda.«

Go læi son dam cælkkam, valdi son fiolast ja vulgi uysa vuostai.

»Na, na, nuorra olmai!« čurvi Nathan su maņai. »Gavppe læ gavppe ige oktage datoši taped. 10 gylden addam mon dam oudast.«

»15 gylden« vastedi Neumark ja jorgiti olbma vuostai. »10 gylden ferttim mon maksit itten, maina galgam mon dasto ællit daid beivid daihe vakoid dasasi go væke boatta? Ane arkalmastemvuoda muina.«

»Mon læm vurdnom« celki dat boares judalaš, atte mon im adde 15 gylden. Ja igo dat čuožžo du girjest, atte olmuš i galgga vales doagjet? 12 gylden almage addam mon boares ustebvuoda diti. Mutto dam mon laanem dušše 8 bæivai ja ovta skillek valdam juokke gyldenest rænto, ja jos don ik lonist dam ruoktot 8 bæive gæčest, de ferttek makset 10 skillek juokke gyldenest, ja jos don dam ik lonist guovte vakko gæčest de dat læ mu. Dam dagam mon gal dam have mu ječam stuora vahagen, mutto mi be davja i šadda dakkujuvvut olmuš-rakisyvuoda diti.«

»Dat læk garra mærradusak,« celki Neumark, »mutto almage ferttim mon dasa miedetet jos 15 gylden oažžom.

»I skillekge æmbö go 12 gylden,«

vastedi Nathan. »Don oažžok dakkat, maid datok.«

Neumark čuožoi oanekasi jaska ja javotaga. Vimak ollo siskaldes soađe maŋŋil celki son:

»Mon læm vissis dasa, atte vække boatta. Da læ, valde dal mu fiolo 12 gylden.«

Pantalaanijægje valdi fast instrumenta giettasis ja algi dam darkelet gæčadet, ja son celki: »Mon legjim dam have vissa ila jottel. Gæča duo, die læ okta skrua, mi i læk riehta olles. Maid, celkkim go mon 12 gylden?«

»12 gylden«, gærdoi Neumark.

»Na lekus dalle nuft,« celki judalaš, »Mutto dam vuostas 8 bæive mon sittim 2 skillek gyldenest rænto ja jos bagjel manna de 3 skillek. Igo læm nuft?«

»I«, celki Neuman, »dam vuostas 8 bæive læi arvalus 1 skillek j. n. v.«

Judalaš sluvki oaives ja celki: »Rutta læ divras galvvo. Buoremus læ, atte dal juo valdam ræntoid, vai don dam vaivest sestujuvvut maŋŋil. Oažžo dasto læt nuft mu buorre oamedovdo ditti.«

Neumark læi juo instrumendas stemmen. Son čokkani vuolast muttom bomba ala ja algi speledet hui čaba moraš-nuotaid nuft atte boares judalašge fertti guldalet. Neumark dikti dalle dam lavlag, mi su vaimovuodost bođi, ja mi læ jorggaluvvum darogili navt:

Det er tungt i kedars hytte være,
tag mig hjem trofaste Gud til dig!
Dagligt maa jeg her erfare
nød, bekymring, sorg og fare;
Herre lad dit ansigt klare
snarligen gaa op for mig!

Korset tungt, som her din haand behager
paa mig at lægge, gjør mig ingen nød!
Alle nætter, alle dage
angest, sorg eg frygt her jage
sjælen træt og blot tillave,
taarer til dens mad og brød.

»Dal læ nokka,« čurvi vuoras ja jorgiti dam nuora olbma vuostai. »Mi læ dat vaidalusaid. Dust læk dal 12 gylden lom-mast. Dat i læk uccan, i ollinge.«

Mutto dat nuorra olmai i guldalam su sagaid. Su čuojatæbme ja lavllom smavaset čuovgasæbbo ja ilolæbbo nuotaidi bođi ja dat allani, ja su muođok čuvgudegje šærradæbbo ja æmbbo dorvost. Su lavla læi dasto navt:

Dog, hvem ved, hvor nyttig de kan være, at du mig saa tugter og saa slaar! Dermed vil du mig bevare fra de falske glædens snare, hvor saa mangen sorgløs skare til en evig ufred gaar.

Go dat nuorra olmaai heiti lavllomest ja spelemest, celki judalaš.

»Dat læi čaba lavla. Muite fal, atte jos fiol guokta vakko dam rajest i læk lonistuvvum, de dat læ mu.«

Neumark i gullam dam, son læi čienalis jurdagi siste daihe maidai rokkus siste. Son bijai instrumenta viesso-čikki, gæčai dam ala moadde minuta ja vulgi olgus.

Lasetuvvu.

Nuorttanaste doalle!

Don, gutte ik læt vel maksam blađe mannam jage oudast læge nu buorre atte saddet blađe mavso jottelæmuset.

Gal don jes arvvedak, atte blađe olgosdoaimatæbme maksa ruđa. Papir fertte ostujuvvut, poasttafragta fertte maksujuvvut, ja vella bottet prentembiergasak.

„Nuorttanaste“ matta dinggujuv-vut juokke poastarappe bokte ja maksa ovta kruvna jakkodagast.

Bladde olgusboatta ovta gærde juok-ke manost.

Nuorttanaste čalli, prentejægje ja olgusdoaimatægje læ G. F. Lund Sigerfjord, Vesteraalen.